

Handläggare
Paula Fuentes Clementz
Telefon: 08-50801449

Till
Järva stadsdelsnämnd

Motion om att införa fler vårddjur på stadens vård- och omsorgsboenden

Svar på remiss från kommunstyrelsen, Dnr KS 2025/544

Förvaltningens förslag till beslut

Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Järva stadsdelsnämnd har ombetts att yttra sig över en motion från kommunstyrelsen. I motionen föreslår Nike Örbrink, Kristdemokraterna (KD), att staden ska införa fler vårddjur på stadens vård- och omsorgsboenden.

Järva stadsdelsförvaltning är positiv till förslaget att införa fler vårddjur på stadens vård- och omsorgsboenden i de fall behovet finns. Äldreomsorgens samtliga verksamheter i Järva som drivs i egen regi erbjuder redan idag regelbundna besök av vårddjur. Utmaningar i arbetet med vårddjur är bland annat de regelverk som måste tillgodoses gällande lokaler, tillgången till vårddjur i Stockholmsområdet samt den variation av aktiviteter som erbjuds i stadens äldreboenden och som ska utgå ifrån de boendes önskemål.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har överlämnat en remiss till Järva stadsdelsnämnd för en motion gällande att staden ska införa fler vårddjur på stadens vård och omsorgsboenden. Motionen inkom till kommunfullmäktige 2024-04-07 från Nike Örbrink, Kristdemokraterna (KD). Motionen har även remitterats till Stadsledningskontoret, Äldrenämnden, Bromma stadsdelsnämnd samt Skarpnäcks stadsdelsnämnd.

Ärendet

Av motionen framkommer att kristdemokraterna har avsatt medel i budgetreservationer för att öka inslaget av vård- och sällskapsdjur inom stadens äldreomsorg. Nike Örbrink menar att staden bör höja ambitionsnivån när det kommer till vårddjur för att säkerställa att även de med kognitiv svikt får sina grundläggande emotionella

behov tillfredsställda och föreslår att stadens vård- och omsorgsboenden inför fler vårddjur i sina verksamheter.

Jämställdhets- och barnrättsanalys

Tillgången till vårddjur avser att förbättra livskvaliteten för boende oavsett könstillhörighet och det bedöms inte föreligga några skillnader utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Barnrättsanalys är ej relevant i ärendet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen äldre, funktionsnedsättning och socialpsykiatri.

Ärendet har beretts under sommartid när nämndens pensionärsråd inte har möten. Rådets ledamöter har tagit del av motionen och getts möjlighet att inkomma med synpunkter, via mail.

Pensionärsrådets synpunkter och förslag

Pensionärsrådets ordförande, meddelar via mail att rådet avstår från att yttra sig i frågan.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Järva stadsdelsförvaltning är positiv till förslaget att införa fler vårddjur på stadens vård- och omsorgsboenden i de fall behovet finns.

Internationell forskning visar att djur i vårdmiljö kan ha stor betydelse för livskvaliteten hos äldre och personer med funktionsnedsättning. Ett vårddjur kan bidra till att minska oro, ensamhet och passivitet – och bidra till att skapa glädje, lugn och meningsfulla stunder i vardagen. Särskilt för personer med demenssjukdom kan möten med djur ge trygghet och väcka minnen till liv. Det kan också främja social interaktion, både mellan boende och med personal.

Förvaltningen ser dock att det viktigt att lyfta fram de utmaningar och förutsättningar som finns för arbetet med vårddjur:

- **Lagar och regelverk:** Det finns tydliga krav inom hälso- och sjukvårdslagstiftning, miljöbalken, smittskyddsregler samt Socialstyrelsens föreskrifter. Det måste säkerställas att vårdjuret inte utgör en hygienrisk eller äventyrar tryggheten för boende med exempelvis allergier eller rädsla för djur. Det krävs särskilda rutiner för vilka utrymmen djur får vistas i och hur de hanteras i samband med måltider och medicinhantering. Även gällande djuret finns regelverk för tid i arbete och vila där separat lämpligt utrymme behöver finnas för vila.
- **Tillgång till utbildade vårddjur:** Det är ett professionellt arbete som bedrivs med vårddjur vilket kräver att både djuret och dess förare är utbildade och certifierade för att arbeta i vårdmiljö. I dagsläget är tillgången till utbildade djur och förare begränsad,

vilket påverkar möjligheten att utöka användandet av vårdjur. Stadens verksamheter upphandlar idag detta på egen hand och det kan vara svårt att hitta vårdjur med möjlighet att ta ytterligare uppdrag.

- Vårdjur är en aktivitet av många i aktivitetsutbudet som sker på stadens särskilda boenden för äldre. Därmed kan efterfrågan av vårdjur i relation till andra önskade aktiviteter, påverkas av vilka boende en verksamhet har och efterfrågan inom en enhet kan variera över tid.

Järva stadsdelsförvaltning har goda erfarenheter av att arbeta med vårdjur och erbjuder i äldreomsorgens verksamheter regelbundna besök av vårdjur till de äldre. En gång i månaden besöker vårdhunden Rozzo samtliga mötesplatser, dagverksamheter, servicehuset och vård- och omsorgsboende. Rozzo träffar de äldre i grupp eller individuellt utifrån önskemål. De äldre får klappa och kela samt ha Rozzo i knäet om de så önskar. De äldre uppskattar besök av vårdhunden och det ses som ett positivt inslag i verksamheten. Upplevelsen från chefer inom förvaltningens verksamheter är att aktiviteten fungerar bra och ger ett värdefullt tillskott i de äldres vardag.

Förvaltningen föreslår att Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Toni Mellblom
Stadsdelsdirektör
Järva stadsdelsförvaltning

Ingrid Brännström
Avdelningschef
Järva stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Följebrev om motion om att införa fler vårdjur på stadens vård- och omsorgsboenden.
2. Motion om att införa fler vårdjur på stadens vård- och omsorgsboenden

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Toni Mellblom, Stadsdelsdirektör	2025-09-08
Ingrid Brännström, Avdelningschef	2025-09-08